

Scris de adrian.nastase pe 31 Mai 2023, 10:01

Victoria lui Erdogan

In urma cu aproape zece ani, am publicat un articol in revista Qmagazine, articol pe care il redau mai jos. Cred ca este important sa ne cunoastem vecinii si sa dezvoltam relatiile cu ei, dincolo de disputele din trecut. Erdogan a castigat un nou mandat de presedinte si va fi un factor important in balanta de putere din zona noastra. Am dorit sa reamintesc unele episoade mai recente, de prietenie si respect, din relatia bilaterala pentru a sugera nevoia de a consolida acest parteneriat.

„Era o duminica de iulie. In 2004. La vreo doua luni dupa ce, la Bucuresti, in timpul unei vizite oficiale, Recep Tayyip Erdogan imi oferise o copie a sabiei lui Stefan cel Mare, ca un gest simbolic de prietenie al Turciei fata de Romania. Indiferent de faptul ca noi sustinem, in continuare, ca sabia a fost furata iar turcii spun ca ea a fost luata in batalia de la Razboieni...Oricum, la aniversarea domnitorului (in 2 iulie 2004), am transferat acest dar catre muzeul Manastirii Putna.

Era al doilea an al mandatului de premier al lui Erdogan. Avusese o viata politica dificila. Fusese ales primar al Istanbulului in 1994. Curtea Constitutionala i-a interzis insa partidul. Tot pe atunci, un tribunal l-a condamnat pentru incitare la ura religioasa, la zece luni de inchisoare, din care a executat patru luni, in 1999. Si al doilea partid pe care l-a creat a fost interzis, dar urmatoarea formatiune politica pe care a generat-o, Partidul Justitiei si al Dreptatii, a castigat alegerile din 2002. El insa nu a putut intra in parlament, desi era cel mai popular politician, pentru ca avea o interdictie in a obtine o functie publica. Vi se pare ceva cunoscut? Doar dupa modificarea Constitutiei, si dupa unele alegeri partiale, a putut fi desemnat premier, in 14 martie 2003. In luna iulie 2003, eram deja in vizita la Ankara si la Istanbul. Am completat atunci infrastructura juridica a relatiilor bilaterale, am discutat despre proiecte economice, despre fotbal ...

Era o perioada in care interesul nostru pentru aderarea la NATO avea nevoie de un sprijin solid din partea Turciei (si a Greciei). Si l-am avut. A functionat o solidaritate regionala de exceptie. Fluxurile comerciale depaseau deja un miliard de dolari. De altfel, in 2004, cu ocazia unei vizite la Bucuresti, am organizat, impreuna, un Forum romano-turc al oamenilor de afaceri, unde au participat zeci de firme si foarte multi tineri si unde premierul Turciei a anuntat hotararea de a se renova Casa lui Dimitrie Cantemir din Istanbul.

Era intr-o seara frumoasa de iulie, pe malul Bosforului. Erdogan ma invitase, impreuna cu sotia mea, sa fim martori (noi am spune nasi) la casatoria fiicei sale, Esra, cu Berat Albayrak, fiul unui

renumit ziarist turc. Ceremonia a avut loc la Centrul de conferinte Lufti Kirdar din Istanbul, sala unde avusese loc cu putin timp in urma reuniunea NATO, in prezenta a 7000 de invitati, asezati la sute de mese. Am stat pe podiumul inalt, impreuna cu mirii, cu parintii lor si cu ceilalti martori ai casatoriei, am urmarit ceremonia si, la final, am semnat ca lucrurile chiar s-au intamplat.

Era si un exercitiu de ceea ce s-a numit “diplomatie mariajului”. Nu prin miri, ca in Europa medievala, ci prin martori. Alaturi de noi, au mai fost invitati, in aceasta calitate, Costas Karamanlis – premierul Greciei, regele Iordaniei, Abdullah al II-lea si presedintele Pakistanului. Erdogan incerca, in acest fel, sa creeze un pod intre civilizatia musulmana si cea crestina. Asa cum a incercat acelasi lucru in politica interna, cautand o solutie intre radicalismul religios si linia intens secularizanta, o imbinare intre traditie si modernism avand ca obiectiv dezvoltarea tarii. Dupa mai bine de zece ani de politica viguroasa (determinata si de rezervele europene privind aderarea Turciei), sprijinita de un amplu program de investiti majore, Recep Tayyip Erdogan a fost ales, din primul tur, presedinte al Turciei, dupa ce Constitutia tarii fusese modificata in sensul unei republici semiprezidentiale, asemanatoare Republicii Franceze. “Noua Turcie” – proiectul lui Erdogan si al partidului sau s-a confruntat la alegeri cu miscarea condusa din SUA de catre imamul Fetullah Gulen care incercase in ultimii ani crearea unui “stat paralel” prin “infiltrarea in arterele sistemului” a unor procurori, judecatori si politisti, adepti ai miscarii, care sa reactioneze din interior. Cu toate acestea, Erdogan a reusit sa impuna principiile sale de dezvoltare a tarii, inclusiv cele de politica externa – “zero probleme cu vecinii”, lansate inca din 2002.

Era prin 2003. Sefa mea de cabinet de la guvern, Mihaela Nistorescu, ma anunta ca ma suna premierul Turciei. El imi spune direct ca un vas de pescuit turcesc se “ratacise” in apele teritoriale romanesti si ma ruga sa vad despre ce este vorba. In ziua urmatoare, l-am sunat si i-am spus ca nu este nimic grav. De-a lungul anilor, am dezvoltat o relatie personala bazata pe sinceritate si afectiune. Ne-am intalnit si la diverse reuniuni internationale, unde ne-am sustinut reciproc. Im aduc aminte de o reuniune organizata de Forumul international Bertelsmann, avand ca tema “Europa in miscare spre o era noua”. Intr-un panel referitor la “Europa largita, strategii diferite de integrare”, am participat impreuna cu premierul turc, prezentand opinii complementare la raportul lui Joschka Fischer, vicecancelarul german.

Duminica de care vorbesc era acum zece ani. O zi calduroasa de vara. Amintirile sunt inca puternice. De pe podiumul pe care stateam alaturi de miri, i-am salutat pe cei 7000 de nuntasi, vorbindu-le despre Romania si mai ales despre viitor.

Concluzia mea, acum, Turcia si-a folosit bine acest deceniu de istorie.”

ADRESA: <http://crct.ro/nBoH>